

ΓΝΩΜΗ

επί της υπό αναθεώρηση Κοινής Γεωργικής Πολιτικής
[COM(2019) 581 final/31.10.2019, COM(2018) 392/1.6.2018,
COM(2018) 393 final/1.6.2018, COM(2018) 394 final/1.6.2018]

[άρθρο 41B ΚτΒ, αρχή αναλογικότητας-πολιτικός διάλογος]

Τα μέλη της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και της Διαρκούς Επιτροπής Παραγωγής και Εμπορίου, σε κοινή συνεδρίαση (17-2-2020)

Έχοντας υπόψη:

- τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 38 έως 44,
- την πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) το έτος 2021, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 228/2013, (ΕΕ) αριθ. 229/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή τους το έτος 2021 και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους το έτος 2021 [COM(2019) 581 final/31.10.2019]
- την πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής (στρατηγικά σχέδια της ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, [COM(2018) 392 final/1.6.2018],

- την πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της ΚΓΠ και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 [COM(2018) 393 final/1.6.2018],
- την πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων, (ΕΕ) αριθ. 251/2014 για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αρωματισμένων αμπελοοινικών προϊόντων, (ΕΕ) αριθ. 228/2013 για τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στις εξόχως απόκεντρες περιοχές της Ένωσης και του Κανονισμού (ΕΕ) 229/2013 για τη θέσπιση ειδικών μέτρων για τη γεωργία υπέρ των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων στα μικρά νησιά του Αιγαίου [COM(2018) 394final/1.6.2018],
- την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο, «Ένας σύγχρονος προϋπολογισμός για μία Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της: Το Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027[COM(2018) 321 final/2.5.2018],
- την πρόταση Κανονισμού του Συμβουλίου για τον καθορισμό του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου για την περίοδο 2021-2027 [COM(2018) 322 final/2/15.5.2018],
- τις από 23.5.2019 και 15.5.2019 Εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις προτάσεις Κανονισμών COM (2018) 392 και COM (2018) 393, αντίστοιχα,
- την 7/2018 Γνώμη του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ 2019/C 41/1.2.2019), για τις προτάσεις Κανονισμών COM (2018) 392, COM (2018) 393 και COM (2018) 394,
- το υπ' αριθμό 14983/10.12.2019 έγγραφο του Συμβουλίου της ΕΕ, σχετικά με την πρόοδο των εργασιών της φινλανδικής Προεδρίας επί της δέσμης μέτρων για τη μεταρρύθμιση της ΚΓΠ,

- την ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο: «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία», [COM(2019) 640 final/11.12.2019],
- το 2019/2956 (RSP)/10.1.2020 Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία,
- το από 7.2.2020 Ενημερωτικό Σημείωμα της ΓΓ Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, με θέμα: «Πρόταση κανονισμού για τα στρατηγικά Σχέδια της ΚΑΠ 2021-2027 και προϋπολογισμός για τα Μικρά Νησιά του Αιγαίου/Οριζόντιος Κανονισμός-Π.Δ.Π.-Εξωτερική σύγκλιση Αμέσων Ενισχύσεων»

Εκτιμώντας ότι:

- η Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα και εμβληματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1962, και κατά τούτο πρέπει να συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην περαιτέρω πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ανεξαρτήτως της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η διατροφική ασφάλεια των πολιτών και κατοίκων της Ένωσης, να αντιμετωπίζονται η αστάθεια των αγορών και η κερδοσκοπική διακύμανση των τιμών, να αποτρέπονται οι διαρθρωτικές ανισότητες μεταξύ των διάφορων γεωργικών περιοχών της Ένωσης, να εξασφαλίζεται δίκαιο βιοτικό επίπεδο στον γεωργικό πληθυσμό, ιδίως με την αύξηση του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στη γεωργία, και να ενισχύεται ο κοινωνικοοικονομικός ιστός στις αγροτικές περιοχές, λαμβανομένων υπόψη των αυξημένων περιβαλλοντικών και κλιματικών απαιτήσεων,

- η ΚΓΠ πρέπει να συνεχίσει να εγγυάται επισιτιστική ασφάλεια, ως διαρκή πρόσβαση σε επαρκή, ασφαλή και θρεπτική τροφή, που προϋποθέτει αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και των περιβαλλοντικών προκλήσεων, ιδίως με την ανάπτυξη μεθόδων βιώσιμης παραγωγής, μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων και προστασία των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας, στο πλαίσιο των στόχων των Ηνωμένων Εθνών και της Συμφωνίας των Παρισίων για την αειφόρο ανάπτυξη,

- η προτεινόμενη αναθεώρηση της ΚΓΠ δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τον ειδικό χαρακτήρα του αγροτικού τομέα, δηλαδή τις διαρθρωτικές, φυσικές και οικονομικές ανισότητες μεταξύ των γεωργικών περιοχών, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται συνθήκες περαιτέρω στρέβλωσης του ανταγωνισμού μεταξύ χωρών με διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης και διάρθρωσης του αγροτικού τομέα, πέραν της προκαλούμενης από εισαγόμενα προϊόντα διατροφής, που δεν τηρούν τις προδιαγραφές παραγωγής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά παράβαση της

αρχής της αμοιβαιότητας, και για τα οποία θα μπορούσε να θεσπισθεί ειδικό «πράσινο» τέλος,

- η σταδιακή και αυξανόμενη μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από την ΕΕ στα κράτη μέλη, σε συνδυασμό με την προτεινόμενη μείωση του προϋπολογισμού της, υποκρύπτει τάσεις επανεθνικοποίησης της ΚΓΠ,

- η εξισορρόπηση τυχόν μείωσης των πόρων του πυλώνα της αγροτικής ανάπτυξης της ΚΓΠ (δεύτερου πυλώνα), μέσω αύξησης της συγχρηματοδότησης από τα κράτη μέλη ή μεταφοράς πόρων από τον πυλώνα των άμεσων ενισχύσεων (πρώτο πυλώνα), αντιβαίνει στις αρχές της ΚΓΠ, όπως κατοχυρώνονται στα άρθρα 38 και 39 της ΣΛΕΕ,

- η νέα ΚΓΠ συνιστά στροφή από τη συμμόρφωση, προς τις επιδόσεις, δηλαδή την παρακολούθηση τόσο της αγροτικής ανάπτυξης, όσο και των άμεσων ενισχύσεων και των τομεακών παρεμβάσεων, και την αξιολόγησή τους βάσει συνόλου κοινών δεικτών, καθώς και τη σύνδεσή τους με την επίτευξη στόχων, αποτελεσμάτων και επιδόσεων,

- μειώνεται συνεχώς το ποσοστό της γεωργικής απασχόλησης στην ΕΕ και μεγάλος αριθμός αγροτών έχει συγκριτικώς πολύ χαμηλό εισόδημα, με αποτέλεσμα να υπονομεύεται η, κατ' άρθρο 39 της ΣΛΕΕ και μέσω της ΚΓΠ, εξασφάλιση δίκαιου βιοτικού επιπέδου στον γεωργικό πληθυσμό, ιδίως στους νέους αγρότες,

- υπό το ισχύον νομικό πλαίσιο της ΚΓΠ, οι μικροκαλλιεργητές και οι μικρές και πολύ μικρές εκμεταλλεύσεις, πλειονότητα στην Ελλάδα, απαλλάσσονται από τις διοικητικές ποινές της Πολλαπλής Συμμόρφωσης και τις υποχρεώσεις της «πράσινης ενίσχυσης», ενώ οι υποχρεωτικοί κανόνες και απαιτήσεις της ενισχυμένης αιρεσιμότητας της νέας ΚΓΠ σχετικώς με το περιβάλλον και το κλίμα, τη δημόσια υγεία, την υγεία των ζώων και των φυτών, την καλή μεταχείριση των ζώων και την ασφάλεια των τροφίμων αφορούν το σύνολο των αγροτών, χωρίς καμία εξαίρεση, συμπεριλαμβανομένων έτσι και των μικροκαλλιεργητών και των μικρών και πολύ μικρών εκμεταλλεύσεων,

- η ΚΓΠ συμβάλλει τα μέγιστα στην αγροτική ανάπτυξη όλων των περιοχών, συμπεριλαμβανομένων και των ορεινών, μειονεκτικών και νησιωτικών περιοχών, με θετικό περιβαλλοντικό αντίκτυπο, λόγω των ήπιων παραδοσιακών πρακτικών γεωργίας χαμηλών εισροών και πυκνότητας, με έμφαση στις τοπικές ποικιλίες φυτών και φυλές ζώων,

- οι σημαντικές για τη χώρα ενισχύσεις που συνδέονται με φυσικούς ή άλλους ειδικούς ανά περιοχή περιορισμούς, και οι οποίες προτείνεται να καλύπτονται από τον πυλώνα αγροτικής ανάπτυξης, θα έπρεπε να μεταφερθούν στον πυλώνα των άμεσων ενισχύσεων, με διασφάλιση των σχετικών πόρων,

- είναι ανάγκη να διατηρηθεί το ειδικό καθεστώς ανεφοδιασμού και γεωργικής παραγωγής των μικρών νησιών του Αιγαίου και αντιστάθμισης των επιπλέον δαπανών που συνεπάγεται η νησιωτικότητα,

αλλά και να διασφαλισθούν επαρκή επίπεδα χρηματοδότησης, ώστε να αντιμετωπισθεί η πίεση από την έξαρση του μεταναστευτικού – προσφυγικού ζητήματος και την αύξηση του τουρισμού.

Θεωρούν, με ευρεία διακομματική πλειοψηφία, ότι:

- ο προϋπολογισμός της ΚΓΠ, εντός του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-27, πρέπει να διατηρηθεί τουλάχιστον στο σημερινό επίπεδο της ΕΕ-27, ώστε να διασφαλισθεί η επίτευξη των πολλαπλών στόχων της ΚΓΠ, δηλαδή της επισιτιστικής ασφάλειας, του βιώσιμου και δίκαιου γεωργικού εισοδήματος, της περιβαλλοντικής φροντίδας και της ενίσχυσης της δράσης για το κλίμα, της προστασίας των καταναλωτών, της προσέλκυσης νέων γεωργών και της προώθησης της γεωργικής απασχόλησης, αλλά και της διατήρησης της προστασίας των ευρωπαϊών παραγωγών έναντι των παραγωγών από τρίτες χώρες,

- Η εξωτερική σύγκλιση μεταξύ των κρατών μελών, στη σημερινή της μορφή, δεν συμβάλλει στους στόχους της ΚΓΠ, εφόσον η χρήση της έκτασης ως αποκλειστικού κριτηρίου παραβλέπει την ιδιαίτερη φύση της γεωργικής δραστηριότητας, καθώς και τις διαρθρωτικές, φυσικές και οικονομικές ανισότητες μεταξύ των γεωργικών περιοχών, δεν λαμβάνει υπόψη τον αντίκτυπο στην απασχόληση, στη συνολική οικονομική δραστηριότητα και στη βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων, μεταφέρει πόρους από μικρές οικογενειακές εκμεταλλεύσεις προς μεγαλύτερες με υψηλό μέσο εισόδημα, αυξάνοντας τις ανισότητες, και η εφαρμογή της με μοναδικό κριτήριο την έκταση θα καταστήσει μη βιώσιμο έναν μεγάλο αριθμό εκμεταλλεύσεων (κυρίως τις μικρές και πολυλειτουργικές στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλα κράτη μέλη), δεδομένου ότι θα αντιμετωπίσουν σημαντική μείωση των εισοδημάτων τους, η γεωργική δραστηριότητα θα κινδυνεύσει να εγκαταλειφθεί, με σοβαρές συνέπειες για την οικονομία, την κοινωνική συνοχή και το περιβάλλον, τυχόν δε εφαρμογή της εξωτερικής σύγκλισης πρέπει να συνδεθεί με αύξηση του προϋπολογισμού της ΚΓΠ στο υπό διαπραγμάτευση ΠΔΠ 2021-2027,

- η νέα ΚΓΠ πρέπει να συνδέσει την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα της γεωργίας, με τη διατήρηση των πόρων για τις άμεσες ενισχύσεις,

- τυχόν μείωση των πόρων για τις άμεσες ενισχύσεις (capping) πρέπει να αφορά μόνο τη βασική ενίσχυση και να εξαιρούνται, κατά προτεραιότητα, οι ενισχύσεις για τα οικολογικά σχήματα, η συμπληρωματική ενίσχυση για τους νέους γεωργούς, καθώς και οι συνδεδεμένες ενισχύσεις που αφορούν συγκεκριμένους τομείς παραγωγής,

- οι προϋποθέσεις λήψης των ενισχύσεων (αιρεσιμότητες), ως διοικητικές επιβαρύνσεις που συνεπάγεται η προστασία του

περιβάλλοντος, της δημόσιας υγείας, της υγείας των ζώων και των φυτών, η καλή μεταχείριση των ζώων και η ασφάλεια των τροφίμων, που αφορούν το περιβάλλον και το κλίμα, καθώς και η θέσπιση σχετικού Συστήματος Γεωργικών Συμβουλών, πρέπει να υπακούουν στην αρχή της εξισορρόπησης (one-in, one-out), κατά την οποία κάθε πρόταση για τη θέσπιση νέων επιβαρύνσεων θα πρέπει να απαλλάσσει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις από υφιστάμενες επιβαρύνσεις σε επίπεδο ΕΕ, στον ίδιο τομέα πολιτικής,

- είναι ανάγκη να αυξηθούν οι πόροι που δύνανται να διατεθούν για τη συνδεδεμένη στήριξη, και να παρασχεθεί μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά την εφαρμογή του μέτρου, ώστε να αφορά περισσότερους τομείς γεωργικής παραγωγής,

- ο σχεδιασμός του πλαισίου επιδόσεων της προτεινόμενης νέας ΚΓΠ πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω, προκειμένου να περιορισθεί το διοικητικό βάρος και κόστος, να αποφευχθεί η υποβολή σχεδίων δράσης λόγω αποκλίσεων και, συνακολούθως, να περιορισθεί ο κίνδυνος μειώσεων και αναστολών πληρωμών, οι δείκτες εκροών, αποτελέσματος και αντικτύπου να είναι περιορισμένοι, ρεαλιστικοί, απλοί και επαληθεύσιμοι και, ως εκ τούτου, κατάλληλοι για τον επιδιωκόμενο σκοπό, και να μην τροποποιούνται ή να προστίθενται νέοι, επαχθέστεροι, με κατ' εξουσιοδότηση εκδιδόμενες πράξεις της Επιτροπής, επειδή κάτι τέτοιο θα επιδράσει αρνητικώς στο επιδιωκόμενο σταθερό περιβάλλον για την αξιολόγηση και την παρακολούθηση των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ,

- είναι σκόπιμο να αποτραπεί οποιαδήποτε μείωση των πόρων που κατευθύνονται στα μικρά νησιά του Αιγαίου, στο πλαίσιο της θεμελιώδους αρχής της εδαφικής, οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της ΕΕ, δεδομένης και της ελάχιστης συμμετοχής των σχετικών πόρων στον προϋπολογισμό της ΚΓΠ,

- απαιτείται μεγαλύτερη μεταβατική περίοδος, μέχρι την έναρξη ισχύος της νέας ΚΓΠ.

Καλούν την Κυβέρνηση να προωθήσει τις ως άνω θέσεις στις υπό εξέλιξη διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Καλούν τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο των σχετικών αρμοδιοτήτων τους, να λάβουν υπόψη τους τις ως άνω θέσεις, ιδίως εκείνες που αφορούν το σεβασμό των θεμελιωδών αρχών και στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των στόχων, των επιδιώξεων, αλλά και των επιτευγμάτων της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.